

7| **Krajina jako outdoor**
foto: Ryan Lewy

14| **Není masmédiu jako MASO médium**
foto: archiv F

obsah

TÉMA

- 3| Vojtěch Pelikán
Zelená je tráva – zelená je hra?
Nakolik je sport z hlediska ochrany přírody problematický? Hraje se na zelených trávnících vůči Zemi fair play?
- 7| Vojtěch Pelikán
Krajina jako outdoor
V krajině nám vykvetla outdoor generation, která v různém stupni legality sjíždí hory dolů.

- 9| Vit Kouřil
Špinavá, nikoli zelená olympiáda?
Jsou olympijské hry opravdu zelené, jak se nám jejich pořadatelé snaží namalovat?

REPORTÁŽ

- 11| Zuzana Geryková
Stopy skalního lidu
I ti, kteří tvrdí, že přírodu milují, občas nedokáží domýšlet všechny důsledky svého jednání. Co se tedy děje ve skalách?

SERIÁLY

- 14| Barbora Francová
Není masmédiu jako MASO médium
Představíme další formu mediálního aktivismu, kdy médium funguje jako nástroj ideového či uměleckého poselství.
- 17| Jan Keller
Lidský zdroj
Stěžejí bychom ve společenskovední literatuře našli jiný natolik zlomyslný výraz, jako je *lidský zdroj*.
- 18| Naďa Johanisová
John Ruskin: Největší bohatství je život
Tento filozof a umělecký i sociální kritik je u nás téměř neznámý, ač patří k výrazným osobnostem Anglie 19. století.

DROBNOHLED

- 20| Nicholas Orsillo
Jednou se bude pěstovat všude
Co mají společného vík hřivatý, děti v brazilském slumu a kuře ze supermarketu?

- 23| Luba Lacinová
Obec Božia po dvadsiatich rokoch
Retrospektiva občanské angažovanosti bratislavských ochránářů, kteří v tuhé normalizaci vytvořili Obec Boží.
- 26| Jan Hollan
Průvodce k příjemnému bydlení
Máme pro vás pár tipů pro zvýšení komfortu a snížení emisí oxidu uhličitého.
- 29| Eifion Rees
Golfové rány
Golf se může jevit jako poměrně „zelený“ způsob trávení volného času, jeho ekologická důvěryhodnost je však dosti děravá.

- 33| Pavla Koucká
Vrátí se české perly?
Betonování a narovnávaní řek už není in. Beton vytrháváme a toky uměle meandrujeme. Perlorodky říční z toho mají radost.

KULTURNÍ ZAHRADA

- 36| Lubor Kysučán
Poučné lekce z historie
Jared Diamond ve své nové knize *Kolaps* zkoumá příčiny, které vedly k zániku různých civilizací.
- 38| Rozhovor s Jiřím Smržem
V okamžiku drčení mně do zpěvu není
Písně jsou „stopami ve sněhu, co vedou od dveří a náhle končí vproštěd luk“, zpívá písecký písničkář.
- 40| Jan Miessler
Přijíš pomalý americký sen
Pokud jde o bydlení, být svobodný a nezávislý prakticky nepřípadá v úvahy. Ani v Americe.

ROZHOVOR

- 42| Rozhovor s Ondřejem Liškou
Zelené hnutí si nemůže dovolit být rozříznuté
...říká úřadující předseda Strany zelených před podzimními volbami do Poslanecké sněmovny.

editorial

Vážená čtenářko, vážený čtenáři,

pittsburghští Tučňáci lámou detroitská Červená křídla a plní Stanley Cup šampaňským, Andy Roddickovi v klíčovém okamžiku wimbledonského finále posílilo zapadající slunce do očí, už-snad-konečně-čistí účastníci Tour de France se s vervou zahryzávají do alpyských velikánů... To všechno a mnohem víc se stalo ve světě *Branek, bodů a sekund* během přípravy tohoto sportovního čísla. Náruživé sportovce mezi vámi ale musím hned zkraje zklamat. Nezajímaly nás totiž famózní góly ani napínavě horské prémie, naopak jenom nudné dopady sportovních na přírodu. „Musím říct, že pohled na zarostlou skálu, kde tuším možnosti zajímavých výstupů, mě píchá u srdce. Taková škoda. Ale vydrbat rostliny rýžákem?“ ptá se v reportážní úvaze z Adršpašských skal naše redakční horolezkyně Zuzana Geryková, a předznamenává tak jednu z mnoha sledovaných otázek. Není ekologičtější sportovat v uzavřených prostorách? Co dělají sportovní svazy a výrobci pro to, aby se vůči planetě chovali šetrněji? Jsou poslední olympiády opravdu zelené?

Mimo hlavní téma doporučuji k pozornosti studii Nicholase Orsilla o neblahých důsledcích boomu sójových plantáží nebo akci *Maso*, při níž Barbora Francová konfrontovala Brňany s realitou velkochovů. A zatímco ekopedagog Aleš Máchal s laskavostí sobě vlastní oslavuje sborník Ivo Stehlika *Stromy k nám hovoří*, Luba Lacinová trochu posmutněle vzpomíná na předlistopadové společenství bratislavských ochránářů, pracovitých idealistů, kteří uprostřed ostatních drátů společně hledali Tatarovu Obec Božiu: „Dnes dokážeme na každém nájst sporný bod, oprávnivující jeho odmítnutí. Obec Božiu takto nevytvoríme. Ale nevytvoríme ani efektivní a vplyvné sdružení“, uzavírá Luba inspirativní čtení a na dálku odkazuje k rozhovoru s novým lídrem Strany zelených Ondřejem Liškou.

S heslem „Sportem k trvalé udržitelnosti těla, ducha i Země“ vybíhá do (slzavého) zeleného údolí

Vít Kouřil

Vážený čtenáři, vážená čtenářko, jako obvykle jsme vám k tématu čísla připravili soutěžní kvíz. Pokud jej na našich webových stránkách správně vyplníte, můžete vyhrát roční předplatné 7.G.